

Izhaja vsaki dan. Vred ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.

Oglašne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. večer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša za vsako leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti.)

Obe armadi sti pripravljene na boj.

KOLIN 22. Glasom neke brzobjavke, ki jo je prejela „Köln. Zeitung“ iz Harbina, nadaljujejo Rusi marljivo svoja oboroževanja.

Vladivostok je sedaj najmočnejša trdnjava. Na vsaj mestni fronti so vsi poveljstveni okraji in baterije brzobjavnim oziroma telefoničnim potom zvezani med seboj, za kar so porabili 2500 km žice.

Iz Londona prihajajo poročila, ki zagotavljajo, da vlada tudi med japonskimi četami velika živahnost.

Port Artur.

LONDON 22. Port Artur bo odprt inozemcem, ki se prej prijavijo oblastnjakom.

Brzobjavne vesti.

Atentat v Carigradu.

CARIGRAD 22. Ko se je včeraj po selamluku sultan vračal iz mošeje Hamidije v palačo Jildiz, je na trgu pred mošejo z velikim šumom eksplodirala bomba. Ko se je splošna zmešnjava podela, so konstatirali, da se je izvršila eksplozija 200 korakov od mesta, kjer se je nahajal sultan. Sultan in njegovo spremstvo so ostali netaknjeni. Mnogo oseb in konjev je bilo ubitih, oziroma ranjenih. Ziti se, da je bila ubita tudi oseba, ki je vržla bombo. Sultan se je, živahno pozdravljen, vrnil v palačo Jildiz; med atentatom in tudi potem je bil hladne krvi in poplačana miren. Vele eksplodije so bila razbita vsa okna mošeje in posrslnih poslopij. Poslanik baron Calice in drugi člani diplomatskega zbora, ki so se v kiosku za diplomate udležili slavnosti, so bili priče atentata. Poslanik baron Calice je po atentatu radostno pozdravil sultana, ki je del z razumenj razumel, da je ostal nepoškodovan. Dnepravil v Jildiz je sultan vprejel barona Calice, ki mu je na rešitvi čestital v imenu vsega diplomatskega zbora. Sultan je odvrnil, da se ne boji ničesar, ker se viši le božja volja. Za časa svdicenja je bil sultan, kakor navadno, živahen in zgovoren, kakor da bi se ne bilo nič dogodilo. Aretovanih je bilo mnogo oseb. Eksplozija se je čisto dogodila prerano. Stavilo mrtvih še ni določeno. Tudi govorice, češ, da je bil storič Bolgar ali pa Mladoturek, ni še dosedaj potrjena.

Angleško ministerstvo ostane.

LONDON 22. Govori se, da je prvi minister Balfour na današnji dvajseti pri-

očel kralju, da ostali ministri soglašajo s tem, da niso dolžni ob sedanjih okoliščinah odstopiti.

Vohunstro na Francozkem.

PARIZ 22. Vojak Basse, ki je bil nedavno radi vohunstva aretovan, je popolnoma priznal svoja dejanja. Glavni krivec je baje vojak Pelesier, ki je zbežal. Listine, ki se tičejo mobilizacije 15. armadnega zbora, so bile baje prodane Italiji za 400.000 frankov.

Protektorat nad izdajalstvom.

III.

Torej to bi bili — po „Slov. Narodu“ — dve klasici priči za klerikalizem v Istri: Spinčić kakor člen „Štaterskega kluba“ v parlamentu na Dunaju in dr. Laginja kakor snovalec gospodarske organizacije v Istri.

Ali tudi „Slov. Narod“ je nastopil tu kakor klasična priča v podkrepljenje stare trditve naše: da se namreč v Ljubljani vse dogodka in vse snovanje širom vse domovine slovenske presoja z nizkega stolčka sedanjega boja med liberalizmom in klerikalizmom. Naj je storil ali dosegel kdo kar koli, pa bilo to tudi odrešilnega pomena za skupno slovensko stvar vendar robne nanj eni ali drugi. Če je dosegel kaj s pomočjo liberalcev, ga klerikalci pšijo v črno knjigo, v nasprotnem slučaju pa mu liberalci kriče nasproti svoj: Anathema st! Če tudi ga je v resnici gnalo na delo edino le pravo, toplo in idealno rodoljublje, žarko srce do trpečega naroda — vendar je ni rešitve zanj! Končno stoji vendar na erasmotnem odru: pred klerikalnim svetom kakor liberalna grdoba, pred liberalnim pa kakor rabelj v službi črne reakcije in klerikalizma. Nizek je stolec, s katerega gospoda presojajo stvari in zato jim je tudi horizont prav po — slovensko ozek.

Laginja — klerikalec! Dalmatinski poslanec — klerikalec! Da in ne! Kakor si že kdo tolmači pojma „klerikalizma“, ali pa: kaj mu — podtika! Če je klerikalec oni, ki spoštuje verski čut naroda in gleda, da z vrjednimi, rodoljubnimi svečeniški ostaja v prijateljskem razmerju in na zločnem delu za skupno narodno korist, potem je Laginja in so tudi dalmatinski poslanec klerikalec. Kajti, toliko v Istri, kolikor v Dalmaciji je taeih vrednih in rodoljubnih svečenkov! Dogodki zadnjih časov, ko so ti svečeniški v svoji borbi za pravo naroda v cerkvi ne strašijo niti mogočih protislovenskih vplivov v Vatikanu, ko jih zadevajo cstri ukori Naglov in Flappov in Merry del Valov —

ti dogodki so v eklatanten dokaz, da je v Istri in v Dalmaciji svečeniškov, ki jih moramo pripoznavati zbog njih rodoljubja in njihovega delovanja za narodno korist kakor važnega činitelja v življenju naroda ter uvaževati položenje njegovo kakor svečeniška. To so dolžni hrvatski poslanci ne le iz spoštovanja do oseb, ki zaslužujejo spoštovanje, ampak tudi radi narodne koristi, v želji, da bo falanga v narodnem boju čim kompaktnjeja. Da pa je narodno-napredna stranka se svojo taktiko svečeniškom v obče zaprla pot do sebe, to je fakt, ki ga hrvatski poslanci ne morejo prezirati na urejevanju svoje taktike, ako nočejo izgubiti dragocenih razveznikov v boju za cilje dalekosežne principijelne važnosti, kakor n. pr. v sedanjem boju za pravo našega jezika v cerkvi. V tem smislu morajo biti hrvatski poslanci — klerikalci.

Če pa umevamo pod pojmom „klerikalizem“ tisto odurno latineko, za pravice italijanskih narodov brezdušno, vsako svobodo dušečo, rimsko-avtokratsko strujo, potem pa ključemo mi s polnim prepričanjem v svet, da je dr. Laginja ravno tak in nič več klerikalec, nego spoštovani vodja — narodno-napredne stranke v Ljubljani! Čitajte le, list za listom, puško „Našo Slovo“ in pulski „Ombus“, pa boste imeli malo pojma, kako ti tim istrskim hrvatskim „klerikalcem“ kipi v duši sveto ogorčenje proti sistemu Naglov in Flappov in drazih sovražnikov našega naroda v cerkveni hierarhiji! Tam morete čitati pikrih ostrih, rezkih, odkritih besed tudi na adreso najviših pottene v Vatikanu! Tam ste mogli te dni čitati žarek apel do slovenskih žena, naj se vzgledujejo na ženah ricanaj „krih“! Tako ne nastopajo ljutje, ki imajo življenjskega duha v sebi, ampak ljudje, ki imajo krvi in mozga v sebi tudi za boj — proti osebam, ki predstavljajo cerkev če delajo krivico!

Takih klerikalcev se nam ne treba sramovati, niti nam ne bodi žal, da jih imamo!

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 21. julija 1905.

Izseljevanje je rak rana našega naroda. Vsako leto zupuščejo rojstno grudo tisoči in tisoči ljudi in odhajajo v novo domovino, v Ameriko, da si tam v znoju svojega obrata služijo svoji vsakdanji kruh, in se navadno nikdar več ne vračajo v staro domovino svojo. Tako je v minolem letu odšlo v Ameriko 10000 naših ljudi. A če pomislimo, da

jih je poleg teh že v Ameriki in po ostalem svetu še okroglo 500000 Hrvatov, mora nas zarezati v dno duše dejstvo, da se je iz Hrvatske izselila že petina celokupnega prebivalstva. Kakor sem rekel: ti ljudje se ne mislijo povrniti nikdar več. Odišli so v Ameriko, a doma sta jim ostala hiša in zemljišče. To pa je kupil tujinec, priseljencec, pak je izključena možnost, da bi ta tujinec kedaj izpuštil iz rok to novo svojo posest. Na ta način prehaja mnogo zemljišča v roke deseljencev, ki jih je z vsakim dnem več in ki zapostavljajo naš prastari domači hrvatski element. Ako se bo razmerno izseljevanju naših ljudi množilo število priseljenec (kar je jako lahko možno), pak bomo po razdobju kakih dvajsetih let stali pred žalostnim dejstvom: imeli bomo svojo Hrvatsko, ali Hrvatov bomo morali iskati v njej z Diogenovo lampo.

Še je čas, da se pride v okom tudi temu zlu. Saj imamo dovolj parcelnih posesti, ki bi trebalo parcelirano dobro zemljo prodavati za nizko ceno, da bi na ta način prišli do zemljišča ljudje, ki bi si z obdelovanjem istega pridobivali vsakdanji kruh, ne da bi morali ša le v Ameriko bežati za njim. Vrhu tega je potrebno, da smo v čim živahnejem občevarju z našimi transceanskimi brati. Tam ti se morala vzdržavati čim živahneja propaganda, da bi se tamošnji naseljenici vračali v domovino, čim so si pridobili toliko denarja, da bi jim bila v stari domovini vsaj kolikor toliko zagotovljena bodočnost.

Preidimo od tega žalostnega vprašanja zopet k našim političnim razmeram. Konstatirati nam je, da senzacija zadnjega tedna so bila pisma nekoga dr. Šandora Pattaya iz Zombora, člana osrednjega odbora Koštutove stranke. Temu gospodu se je zazlelo, da se razmere in odnošaji med Hrvati in Madjari dačo urediti samo „gšeftom“. Radi tega je ta Pattay pisal našim hrvatskim in srbskim opozicijskim voditeljem (pa tudi prvaku vladne stranke Tomasiću) pisma v katerih jih vprašuje, kaj bi oni rekli k pripojenju Slav nije k „materici“ Ogrski. Oba srbska politika sta odbila popolnoma in vsako misel na odcepljenje Slavonije (ali „treh županij, kakor globoko modruje Pattay); dr. Frank pa je še huje odgovoril naglašivši, da bi bilo to izdajstvo na domovini. Nu, Patt y je vse ono tudi nadalje „gšefirale“ in je rekel v svojem pismu dru Franku, da bi Madjari priznali Hrvatski (čiji, brez Slavonije) popolno nezavisnost, da jej pripoje tudi Dalmacijo, ali v oškodaino

PODLISTEK.

Odsévi z bitke pri Visu.

Napisal Vatroslav Holz.

O priliki 39-obljetnice svetovnoznane pomorske bitke pri Visu dne 20. julija leta 1866. vstajajo mi v spominu svetli odčitvi, ki me silijo na izraz nekaterih znamenitejših točak one krvave vojne drame, ki so vele-poučljive vspribo pretresujočih vestij z rusko-japonskega bojišča.

Da si nikakor n'sem slavitelj grozovitega bojnega klanja da masse in si tudi ne štejem v osebno zaslugo, da sem bil postal deležen svetovne slave, ki se je razila o tem dogodku nad avstrijsko mornarico, me ipak prešinja nekakšen samosvesten ponos, kadar se približuje obljetnica te zmagoslavne pomorske bitke. Pisal sem o tem velepomembnem in odločilnem dogodku svojem že o različnih prilikah, na raznovrstnih mestih; zato se hočem danes omejiti le na nekatere spomin eke utrinke, pridodavši jim zajedno dvoje, troje pojasnilnih podatkov iz knjižice, ki je izšla o novem letu 1905. tu v Ljubljani.

Omenjena knjižica, poslovenjena s privoljenjem pisatelja po A. G., ima naslednji označujoči uvod:

„Minulo je skoro 40 let (20. VII. 1866. 1905.) odkar je ime čarobnega Visa napisano z zlatimi črkami v knjigo avstrijske zgodovine.

*) Bitka pri Visu leta 1866. — Tiskala „Kato-lška tiskarna“ v Ljubljani.

Več nego četrta stoletja je prešlo, odkar se je sinje morje naše Adrije pomešalo s krvjo hrabrih sinov sorodne nam Hrvatske (odnosno Dalmacije, Op. pis), ki so, braneči svojo očetovajo, slavno premagali na morju veliko močnejšega Italijana.

Da, mnogo močnejšega sovražnika smo premagali oni dan tam doli pred Visom! Človeka, ki se je bil udeležil tiste bitke, poloti se neka sladkootožna ginja, kadar se spominja, s koli skromno, slabo oboroženo flotilo smo se borili zoper ponosno in mogočno italijansko floto...

Italijani so imeli 4 oklopnice, 7 poloklopnic, 1 monitor in 25 neoklopnih ladij, vseh skupaj 35. — Mi, „avstrijski ribiči“ (kakor so nas imenovali porogljivo) pa le 7 oklopnih, 1 vašelj in 7 lesenih fregat ter 12 manjših topničark in parobrodov, torej neznatno število 27 bojnih ladij.

Isto neugodno razmerje sovražnikov mornarice z našo je bilo v skupnem moštvu vseh bojnih ladij: Lahi s imeli 12.158, mi pa komaj 7.996 mož. Takisto so njihove oklopnice imele vsega skupaj 3.350, avstrijske pa le 1.652 strojnih sil. In naposled so imeli Lahi na razpolago 790 topov, mi „avstrijski ribiči“ pa samo 536; njihovi topovi so metali po 150 kg težke krogelje, naši pa so streljali večinoma z 48 funtnimi jeklenimi kroglijami.

In vendar, navzile toliki premoči na la-dijab, moštvu in orožju, smo zmagali mi po-blevni „ribiči“ nad oholo italijansko floto. Seveda je bil poveljnik naše mornarice 39-letni kontreadmiral Viljem pl. Tegetthoff, dočim je italijanskemu brodogju

zapovedoval 60 letni admiral s ponosnim imenom Karol Pellion di Persano. Tu torej ni odločila fizična sila, ampak smelost in naglost, ki jo je v kratki trurni borbi razvijal naš velespretni in bistroumni navoditelj!

Da! V teku treh ur je junak Tegetthoff Italijanom uničil dve veliki bojni ladiji: admiralsko fregato-oklopnico „Re d'Italia“ je prodrl z železnim klunom svoje fregate, da se je v dveh minutah potopila na dnu morja s 600 možmi vred, druga poloklopnica-topničarka „Palestro“ pa je valed ognja po naših granatnih vzletela v zrak z 250 mož posadke, na kar se je ostalo brodogje spustilo v beg, a dospevšemu v jakinski pristan, se mu je še po našem vašelju „Kaserju“ obstreljeni moni-tor z ominoznim imenom „Affondatore“ pogreznil pod vodo.

V toli kratkem času se je izvršilo ono toli odločilno dejanje krvave pomorske drame ondu pred Visom, dočim traje grozovita borba rusko-japonskega brodogja tam doli na Daljnem Vztoku že nad dve leti!

In kol ku razlika o načinu našega ta-kratnega in danšnjega bojevanja! Naš vojsko-vodja se je vedel kakor plemenit vitez ki se je boril takorekoč s otvorenim vizirjem, o helem dnevu, dočim se japonski Togi in Oyame „krivajo za krila neprozorne noči ter se po-služujejo zvijačnih torpedov. Tegetthoff je zaplovil s svojo skromno floto dvakrat pred sovražnikov pristan Jakin in sicer prvič ob 7. uri zjutraj, v drugo pa ob 3. uri popoldne. Prvokrat je zalotil vse italijansko brodogje v varni, s podmorskimi minami zagotovljeni

luki; poslal jim je v pozdrav par krogelj po jadroplovehem parniku „Enzabeta“ v pristan ter jih pozival na boj. Ker pa so se „šabna“ Lahi nas zaničevanih „avstrijskih ribičev“ ustrašili — ter se plaho sklicevali na — mednarodno pravo, rekši, da zbog podmorskih min ne morejo iz luke, povzročil jih je Tegetthoff na mejdan pred Pulo, kamor pa se „vso prikazali. Ko pa smo v drugič pripluli pred Jakin, bila je luka prazna, in Tegetthoff je ukazal obrniti brodogje proti Fažani, ne da bi bil napadel zapuščeeno mesto niti z jednim strelom!

Tu se nam nehoté razvija paralela med našim prizanesljivim postopanjem s sovražni-kom, ki je nam napovedal vojno in med za-vratnim napadom Japoncev na rusko brodogje v oni temni februarovski noči pred Port-Arturjem.

Na jednak zvijačen način so se vojevali l. 1866. tudi naši italijanski sosede! Povz-bilu našega Tegetthoffa, da naj pridejo pred naše glavno bojno pristanišče, se previdni Lahi niso odzvali, da si se je neki Karol Boggio, ki je utonil s fregato „Re d'Italia“ v najdenih pismih do ital. ministra Depretisa bahal: „Tegetthoff se je umaknil pred našimi in se ni ganil niti iz Pua niti iz Fažane, ker se je bal (?) napada.“

Zvesti svoji mačji naravi so se lokavi Italijani, dočim smo jih mi pričakovali pred Pulo, priplazili dne 17. julija l. 1866. po tihoma pred otok Vis. Pri vходу v luko so se poslužili dobro premišljene zvijače, razobe-sivši na poizvedovalnem parobrodu „Messag-giere“ najprej anglo, potem pa fran-

mora dati Hrvatska Madžarski »tri župan je«, ki — tako pravi Pattay — že z davnine pripadajo Ogrski tudi po »zgodovinskem pravu«.

Kaj ne, ali je moder ta dr. Pattay?! Jasno vam je gotovo, da vsi Hrvati in Srbi v Hrvatski in Slavoniji jednoglasno nastopajo proti takemu »gšeftu«, ki bi pomenjal za nas pravo narodno samobojstvo. Slavonija je naša zakladaica, večino prirodnih proizvodov dobivamo iz Slavonije, ker je Hrvatska sama dovolj uboga na njih. In ker poleg tega Hrvatska sama nima industrije, a brez Slavonije ne bi imela prirodnih proizvodov, ostali bi mi brez Slavonije: brez življenjskih pogojev, brez pogojev eksistence, pak bi se čez noč metamorfozirali v lačne in žejne berače. In to ravno bi menda hotel dr. Pattay. Nu — na njegovo žalost — ta »gšeft« mu se gotovo ne posreči.

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 22. julija 1905.

Angleška domnevanja o mirovnih pogajanjih.

Londonški »Standard« poroča iz P. trograda: Iz raznih razlogov je verjetno, da je ruska vlada pripravljena odstopiti otok Sahalin in plačati vojno odškodnino. Japonska hoče baje tudi nadzorstvo železnice do Harbina, toda bati se je, da je W. te dobil nalogo, da koj v početku odkloni te pogoje. Od druge strani se zopet govori, da Japonci odklonijo vse predloge, ki ne bodo odgovarjali njihovim zahtevam. Razprave bodo kratke: ali pride v kratkem do sporazumljenja ali pa do pretrganja pogajanj. Meni se, da bo Japonska zahtevala kakor odškodnino izplačanje vseh vojnih stroškov, ki jih računajo na 100 milijonov funtov sterlingov = 2400 milijonov kron.

(No, no! V Londonu naj le kuhajo svojo juho. Ali Rusija je gotovo ne bo srebal tako vroče, kakor jo kuhajo v Londonu. Prej bodo gromeli topovi v Mandžuriji. Op. ured.)

Dogodki na Ruskem.

Sestava konstitucionalne stranke.

Kakor poročajo iz Moskve, je za slučaj, da car potrdi Baliginov načrt v sedanjih obliki, kongres zemstev in mest stlenil, da se členi zemstev in mest puste voliti v to zastavstvo, v svrhu, da potem takoj vetvarijo konstitucionalno stranko, ki bo z vsami močmi delala za uresničitev reform.

Utiš razprav zemstva v Parizu.

Iz Pariza javljajo, da javno menenje za Francozom z veliko napetostjo zasleduje razprave zemstva v Moskvi. Obstoji da neka analogija s položajem na Francozom pred izbruhom velike revolucije.

»Figaro« meni: Zabranjeni kongres nadaljuje svoja posvetovanja. Ruska policija se zadovoljuje s tem, da razpravam kongresa prigovarja na zapisnik, kar je manje slovesna in modernejša formalnost, nego so bile

o z k o zastavo, s čemer so prevarili posadko ondote pristanske tladjave.

Kako se je potem razvijala ta prevarljiva italijanska komedija, ki se je naposled, dne 20. julija 1866., po prihodu zasmehovanih »avstrijskih ribičev« spremenila v krvavo, pogubeno pomorsko b. jao tragedijo, to je nam vsem predobro znano.

Jako značilna je bila lakonična lapidarna brzojavka, s katero je kontraadmiral Tegethoff naznanil cesarju izid zmagovite bitke pri Visu:

»Zjutraj (dne 20. julija 1866.) sem zadel pod Visom našo sovražno brodovje. Imelo je 32 ladij med njimi »Affondatore«, in enajst oklopnic.

Med bojem je udaril »Erzherzog Ferdinand Max« našo sovražno oklopnico in jo potopil. Druga ladija je zletela v zrak.

Potem našteva junaški poveljniki ranjene in mrtvece ter druge podrobnosti dovršene bitke.

Naš vladar mu je drugi dan (21./7. 1866.) odgovoril z naslednjo brzojavko, ki je dospela v Vis med pokopavanjem v bitki obležlih mrtvecev:

»Imenujem Vas viceadmiralom. Moja zahvala častnikom in moštvo junaškega mojega brodovja. — Čakam na predlog za odlikovanje.«

Bolj obširno je bilo sestavljeno »Službeno poročilo o viškem boju visokemu uradu na

besede, ki jih je poelance Mirabeau zabrušil v obraz viškemu dvorniku Ludviku XVI., markiju de Brèze, češ: »Mi smo tu zbrani v imenu naroda in se umaknemo le bajonetom!«

Reforme v ruski Poljski.

Lvovskim listom poročajo iz Varšave, da so poljski veljaki na nekem ahedu odobrili spomenico, v kateri se zahteva uvedenje samostojne uprave v ruski Poljski. Ta spomenica je bila predložena ministereku svetu v Petrogradu.

Petnajst mornarjev s »Potemkina« izginilo iz Romunske.

Iz Bukarešta javljajo od 21. t. m., da je 15 mornarjev s »Potemkina«, ki so delali v Galacu v tovarni za les, izginilo brez sledi. Ravnateljstvo tovarne izjavlja, da so ti ljudje delali na daino in da dne 20. t. m. niso več prišli na delo. Galaška policija ne ve ničesar o usodi teh 15 ljudi. Policijski nadzornik je rekel, da je odredil preiskovanje.

Nadalje se je dokazalo, valed proizveden v luki, da je izginilo brez sledi drugih 8 mornarjev, ki so delali v dokih. To si razlagajo z dejstvom, da je ruska postajna ladija »Pescuape«, ki je bila doslej v Galacu, naglo odplula in da je odpeljala izvaljene mornarje v rusko pristanišče Reni.

Bivanje ruskih mornarjev v Romunski provzroča vladi resne skrbi. V Romunsko so došli ruski vohuni, med temi tudi ženske.

Nadaljna vest iz Bukarešta poroča, da se potrjuje vest, da se je v Galacu več mornarjev s »Potemkina« vdalo ruski postajni ladiji.

Aretovanja in izgoni v Odesi.

Iz Odesse poročajo, da je dospel tjakaj general Ignatjev, da proučava položaj, izlasti glede na nemire, ki so se koncem junija vršili v pristanišču.

V Odesi vlada sedaj mir. Vendar se je bati, da izbruhnejo prihodaj teden novi nemiri. Med tem je policija aretovala mnogo odličnih oseb ter jih z rodbinami vred izgnala iz Odesse. Aretovani so bili teh dni tudi štirje uradniki odeskega lista »Novosti«.

Evolucija v politiki cerkvenih krogov v Italiji.

Takoj po izvolitvi sedanjega papeža že so se začeli oglašati glasovi, da bo isti skušal zasnovati ugodne odnose med cerkvijo in oficijelno Italijo. Ti glasovi so se osobito opirali na dva momenta. Prvi bi bil, da je bil sedanjí papež tudi v časih najhujega boja med cerkvijo in oficijelno Italijo jako cenjen na italijanskem dvoru; drugi pa, da je sedanjí papež izrazilo italijansko - narodnega mišljenja.

Ja res kažejo vsa znamenja, da se gori označeno domnevanje hoče uresničiti. Velikega simptomatičnega pomena v tem pogledu je pastirski list, ki ga je izdal nedavno znani škof Bonomelli v Cremoni povodom svoje zlate maše. Ta pastirski list zveni kakor nekaka himna nove cerkvene politike v

Dunaju, ki ga je potem, 23. julija l. 1866., poslal iz Fažanskega pristanišča.

Najprej opisuje Tegethoff predigro bitke pri Visu ter nekako motivuje in opravičuje svoj naskok na sovražno floto.

Ko je Tegethoff namreč zaznal za nevarnost, ki je pretila Visu od Italijanov, porodila se mu je želja, da bi smel Italijane zapoditi nazaj v njihovo vodovje. Tukaj se je obrnil do cesarja s prošnjo, da bi smel zapluti pred Visom. Ne p. s. no nastupajoč je čakal odgovora z Dunaja. Tam so namreč premišljevali, da-li bi pustili Tegethoffa pred Vis ali ne? Naposled je prišla z Dunaja Tegethoffu brzojavka: »Stori, kar hočeš; samo ne hodi pred Vis, ker se ni šiliti z italijanskim brodovjem.«

Na zaključku s tega službenega poročila pravi Tegethoff:

»V dolžnost sem si štel, da se takoj po bitki zahvalim brezizjemno vsem mornarjem. Poveljniki, častniki in moštvo, vsi so izvršili svojo dolžnost. Borili so se požrtvovalno in vztrajno: to jim mora priznati tudi sovražnik. Njihovo junaštvo zasluži tem večje pohvale, čim se pomisli, da pred tremi tedni naše brodovje niti sposobno za boj ni bilo. Treba je je tudi zabeležiti, da so ali naši v boju pričrnanjem, da je sovražnik materialno mnogo močnejši in da je edino z razumom in mornarsko izobraznostjo možno izjednačiti sovražno pretežno silo.«

Ko so na datčnem »Visokem uradu zbora glavnih pomočnikov« cesarjevih sezvali o nepričakovani smagi naše skromne flote

Italiji. V dunajski »Information« čitamo, da so tudi v Vatikanu z največjim zanimanjem čitali ta pastirski list. Pasaže v tem listu, ki se tičejo politike, bi bile:

Dolgi boj med cerkvijo in italijansko državo je nesnaraven in meni škof Bonomelli, da v najviših krogih, kjer dozorevajo usode naroda, čutijo željo po slogi, s čemer bi se prejšnje krivice satri. Toda to ni moja stvar — tako nadaljuje Bonomelli —, da uprčm svoje poglede tako visoko; mi imamo le vprejemati povelja, ne pa dajati. Naj se mi dovoli, da onim, ki ljubijo vero in domovino ravno tako kakor jaz, zakličem: Skušajmo spraviti s pota težkoče, da se združita oba sveta nagiba: ljubezen do vere in domovine. Ne čakajmo še le na oficijelni mir; isti pride, ko bodo dozoreli časi, ki pa se ne nahajajo v naših rokah; medtem pričaimo sklepiti mir v naših domačih, državljanekih, političnih in socialnih razmerah. S tem zopet podamo Italiji njeno notranje jedinstvo. Srečen, da, presrečen bi bil, ako bi zamogel videti pred smrtjo, kako papež vzdiguje svoje roke proti nebu, in bi, enako Pju IX. za časa zaamenitih dni leta 1848., zaklical: »Veliki Bog, blagoslovi Italijo!«

To so pojavi, ki dokazujejo, da se je cerkev v Italiji začela oficijelno nacionalizirati. Kajti ne varjemo se: kakor Bonimolli čutijo blizu vsi škofo in svečeniki v Italiji. Saj je notorična resnica, da so italijanski svečeniki že v viharjih letih 1848-1849. javno in tudi po cerkvah navduševali za boj proti Avstriji, torej — za italijansko ujedinjenje, za italijansko idejo. Na dlani je pa, da bo ta novi kurz v politiki cerkvenih krogov v Italiji neizmerno krepil oficijelno politiko Italije in nje aspiracije na zunan, torej — proti našim krajem!!! A mi Jugoslovani, ki naj bi v prvi vrsti in neposredno občutili efekte te evolucije, mi naj bi ne smeli misliti na svojo kožo in na obrambna sredstva, kakoršnje nam more nuditi — slovensko bogoslužje?!!

Drobne politične vesti.

Vojaške vaje v Bolgariji. Iz Sofije poročajo, da se bodo v prvi polovici avgusta — prvič v bolgarski armadi — vršile velike vojaške vaje kavalarije. Teh vaj se udeleži vse bolgarsko konjenštvo (pet polkov in šest samostojnih divizij). Meseca septembra se bodo pa v okolici Plevne vršile divizijske vaje raznega orožja.

Demonstracija na kongresu bolgarskih juristov. Barolinska »Voss. Zeitung« je dne 21. t. m. prejela iz Sofije: Od včeraj zboruje tukaj prvi bolgarski kongres juristov.

Na poimenavalno glasovanje je od 188 členov glasovalo le 98 za to, da bi se knezu Ferdinandu odpelalo pozdravno brzojavko.

Ta dogodek zasluži veliko pozornost z ozirom na druge pojave nezadovoljnosti, ki vladajo v deželi. Ne sme se pozabiti, da igrajo juristi prvo ulogo v Bolgariji in da so na kongresu zbrani najuglednejši bolgarski

nad italijanskim brodovjem, vskliknil je bajda nekdo nejevoljno:

»Kaj pa ima z magati pri Visu?! Saj smo vendar brzojavili, da naj ne hodi pred Vis!«

In zbog te »nepokorščine« malo da ne so ga hoteli postaviti pred vojno sodišče, ali rešil ga je sam naš vladar, ki mu je neki že pred odhodom na bojišče zagotovil svojo cesarsko naklonjenost, rekši: »Handeln sie nach Ihrem eigenem Ermessen!«

Mornarica »Združenih držav Severne Amerike« je bojda takrat, doznavši o nezasičanem ukoru radi samovoljnega naskoka Tegethoffovega na Italijane, ponujala proslavljenemu viškemu junaku — admiralstvu, a Tegethoff je isto odklonil z besedami:

»Svojemu dobremu cesarju se nočem izneveriti!«

Tegethoff je bil sploh skromen, nesebičen mož! Vso priborjeno si slavo je delil s svojimi pomočniki in z omiljenim mu moštvom dalmatinskim. V zahvalah na razne čestitke po bitki je vedno naglašal h. r. a. b. r. o. s. t. i. n. j. u. n. a. š. k. i. p. o. g. u. m. s. v. o. j. i. h. m. o. r. n. a. r. j. e. v.

Na brzojavno čestitko Novogradske obšine je odgovoril med drugim to-le:

»... Ponavljam, kako so junaški Dalmatinci, vedno privrženi prastaremu in sjašnjemu spominu svojih dedov, pokazali pri Visu, da zrajo obstaniti svoje mišljenje in da so pripravljani z junaško svojo krvjo vse žrtvovati za svojega cesarja.«

Med mnogoštevilnimi čestitkami je prejel naš pomorski junak tudi iskreno čestitko od

možje političnega in socialnega življenja, vs bivši in menda tudi bodoči ministri, sodniki, državni pravdniki itd.

Domače vesti.

Promocija. Gospod Vladimir Jelovšek iz Osijeka na Hrvatskem je bil v sredo dne 19. t. m. na češkem vsenčilišču v Pragi promoviran doktorjem vsega zdravilstva. Čestitamo!

Dvorni svetnik g. dr. Gregorij Kreh je sedaj v sanatoriju dra. pl. Scarpatetti ja v Graden. Ni pa res, da se mu je omračilo um, ampak njegova bolezen je le psihična alteracija valed neke operacije.

Gg. sotrudnikom in dopisnikom. V zadnji čas se jako množe slučajji, da dobivamo prispevke, ki so: ali pisani bledim svinčnikom, da je komaj čitati, ali pa s tinto in — nečitljivo. Včasih pa sta združena oba nedostatka: bledi svinčnik in vihrava pisava. Gg. naj verujejo, da je to v veliko nepriliko za uradništvo, ki mora v takih slučajjih — da reši stavce, ki delajo po noči, prevelike muke — vse take spise še le prepisavati in izgubljeni dragoceni čas. Prosimo torej gg. sotrudnike in dopisnike, naj izvole pisati s črnilom in čitljivo. In pa, prosimo lepo: samo na eni strani papirja. Če je pisano le na eni strani, je to v veliko udobnost za uradništvo in za stavce.

V spomin učitelju.

Umet. e. original. —

Ivan Trdin a proling. graeca et. lat., kskor se je on sam podpisoval na nemško glaseča se spričevala. Bil je, če tudi samo 6 let starejši od mene, moj učitelj; — in sicer na Reki (l. 1856.—1857.) To je bilo ravno v oni dobi, ko je hotela Avstrija osrečiti svoje narode z — nemškim jezikom!

Tudi na Reki se je germaniziralo. Stef. Viditz, rodod Slovenec, premeščen iz Trsta na Reko za ravnatelja gimnazije, se je pač izkazal vrlega — germanizatorja. — O slovenski literaturi je govoril zaničljivo, brez iskric občutja, ali pomilovanja. — Kakor strasten germanizator, se je trdovratno posluževal edno le nemščina, da-si je umel (seveda) tudi slovenski in italijanski. — Da takšen renegat ni mogel živeti v slogi z blagopok. Trdinom, ki ni nikdar zatajil svoje narodnosti, ter da se je pok. Trdina moral končno umakniti, to pač ni nikako čudo. saj je bilo to v Bachovi dobi!

Trdina je bil čast domoljub, nikakor pa ne šovinist. Evo dokaza: Blo nas je v 7. razredu 9 učencev; po narodnosti so bili: 1 Italijan, 1 Nemec, 2 Slovenca, 1 amfibija, (po potrebi: Hrvat — ali Italjan), ostali so bili Hrvatje. Ali glej čudne li kombinacije: Italijan je imel za inicijalo H. Nemec je imel slovensko ime, en Hrvat nemško in »amfibija« — grško. Ko je bilo treba prevajati Homerja v poučevalni nemški jezik, sem jaz imel vselej to nalogo, dočim je Italijan H. prevajal na italijanski; Sk. je prevajal na hrvatski, Hr. na slovenski jezik. — Ko so Hrvatje čuli v slovenščni besedo

nesrečnega mehtkanskega cesarja M a k s i m i l i j a n a, ki piše med drugim:

»Z neopisno radostjo sem prejel obvestilo o sijajni zmagi, ki ste jo Vi izvajali nad mnogo močnejšim sovražnikom, valed česar bo Vaše ime slavno v mornarski zgodovini.

... Najlepši, najbrežnejši dan mojega življenja je bil oni, ko sem zagledal v zgodovini mornarice z zlatimi črkami napisan krvavi dogdek dne 20. julija 1866. in Vaše plemenito delovanje.

Z viškim bojem stopa mornarica, ki jej zapovedujete Vi, v vrsto onih, katerim je zastava znak slave, a Vaše ime ostane na veke junaško.

Minolo je od dne 20. julija l. 1866. celih devetindeset let in kolika izprememba se je izvršila v tem času!

Junaški naš poveljnik v opevani bitki pred Visom, admiral Viljem pl. Tegethoff, je legel v hladni grob tam gori na Dunaju in to predno je minolo pet let po bitki pri Visu. Umril je namreč dne 7. aprila l. 1871., v 44. letu svoje moške dobe, na raku, katerega kal, kakor se je takrat govorilo, so mu zavdali bojda na nekem banketu na Dunaju.

Tudi njegov naslednik v poveljništvu avstrijske mornarice, admiral Maksimilijan baron Daublesky de Sierack Ehrenstijn, najboljši prijatelj, takojimenovana »desna roka« Tegethoffa v oni bitki, odšel je za njim.

In tretji izmed junske pri Visu, admiral baron Spaun, se je umaknil s poveljniškega stola v svoj »buen retiro« v soladno

10000 m obdelanega zemljišča se takoj proda. Isto je na lepem kraju v bližini rumene hiše v Barkovljah. Naslov pove uprava »Edinosti«.

Nova hiša s 3 prostori, dvoriščem in vodnjakom je na prodaj za gld. 1900. — Več se izve v »Gostilni Trošt« nad rojansko cerkvijo.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah trdka **Alex. Breyer i sinovi, Krizevac.**

Išče se upravitelj za »konsumno društvo« v Riemanjih. Isti mora položiti kavejce. Plača po pogodbi. — Več pove uprava lista.

Lepa meblovana soba z dvema posteljami se odda takoj. Kje, pove uprava »Edinosti«.

2 psa in ena psica za varstvo, prave volje (čiške) pasme, v starosti po 4 mesece so na prodaj v Sežani št. 145 radi selitve.

Danes dne 23. julija t. l. bo v »Gostilni Trošt« (nad rojansko cerkvijo) veliki ljudski ples na podvih. — Ples bo trajal od 5. do 10. ure zvečer. — Vsak plesni komad stane le 10 st. V gostilni se točijo prve vrste domača črna in bela vina ter pivo »Goess« tudi kuhinja je bogato preskrbljena z gorkimi in miznimi jedili. Iz velikih senčnatih vrtov je krasen razgled na morje in okolico, a ob enem tudi na plesišče. Razsvetljava bo kaj krasno preskrbovala 700 sveč močna svetilka, ki je edina take vrste v Trstu. Za obilen obisk se toplo priporoča udani voditelj.

Odvetniški pisar tridesetih let s 4-letno prakso, absolvent 5 gimnazijalk, kadetne šole ter klosternoburškega eno-pomologijskega zavoda, vešč več ali manj slovensčini, italijanščini in nemščini ter nekoliko srbohrvaščini, ruščini, češčini in francoščini — si želi zboljšati službo v kateri koli stroki, kjersibodi, septembra t. l. — Slučajne ponudbe naj se blagovolijo nasloviti: »A. Trobec pri odv. dr. M. Pretnerju v Trstu«.

Čisto gosje perje!
po cenah
5 kg.: novo skubljeno K 9.60
boljše K 12.—
beli mehki puh, skubljeno K 30.— K 36.—
Pošilja franco po povzetju.
Zamena ali povrnitev dovoljena
proti povrnitvi poštinskih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 183.
pošta Pizen, Češko.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodarska ulica št. 7., II. nadst.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsecega že tudi ni član društva in se obrestuje po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal renti i davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %
Uradije vsaki dan od 8. do 12 1/2 ure pop. razven nedelj in praznikov.
Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607.11
posojil " " " " " 1.573.842.34
glavnih deležev " " " " " 112.720.—
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
= kvasa =
iz tovarne **Bratov Reininghaus**
Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

»SLAVIJA« sprejema zavarovanja članovskega življenja po najraznovrstnejših zavarovalnih pogojih, ki so najbolj ugodni in najvarnejši. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vast član ima po preteku petih let

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4 %.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono
Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštne hranilni račun št. 816.004.

! Najugodnejši pogoji !
za zavarovanje.
EDINA
zavarovalna družba
ki ima
slovenskega
Prva češka na življenje
splošna delniška
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška glavnica K 2.000.000.
glavnega
zastopnika v Trstu
Zavaruje na življenje in
na dohodke — na vse načine
po zelo nizkih postavkih
Natančneje pojasnila daje
glavno zastopstvo za slovenske dežel
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 I. nd.
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Manifakturna trdka BERTOLI & SBUELZ
Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palače Salem)
je nakupila ogromno množino bombažnega blaga, vsled česar ponuja
po jako nizkih cenah
KOTENINA, navadna, 66 cm po 14 novč. KOTENINA, bela 76 cm po 18 novč.
" " 78 " " 16 " " " 78 " " 22 "
" " 96 " " 22 " " " 78 " " 22 "
" za rjuhe 156 " " 36 " " " 78 " " 22 "
Velikanska zaloga, erkala, satena, prtov, prtičev, brisalk, rut vse po tovarniških cenah.
Filijalka ul. Nuova št. 38

Narodni kolek je
v dobiti pri upravi
»Edinost«
TOVARNA POHIŠTVA IGNAČ KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 3
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZASTEVAN
KATALOGI BREZPLAČNO

Žrgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Barriera vecchia II.
Velik dohod satena, perle, batista, pikeja in cefrja. — Blago za ženske obleke, pletene spodnje srajce, oderci, drobnarije. — Bele in barvane srajce za moške, ovrtniki, zapetniki; kravate in potrebščina za delavce.
Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in — zaslužnim križcem —
Odlikovana tovarna
za čopiče in ščetke
IVAN ANGELI
ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.
Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Svoji k svojim!
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga
„Croatia“
stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejema vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, go-spodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.
Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila
Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
ULICA TORRE BIANCA 20
Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Stajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159/57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Visokošolec maturant z odl ko stud. phil. med. (franc.) išče poučevanja v kaki boljši rodbini ali sploh primernega opravila za počitnice Blagohotna naznanila na »N. S. 10« poste rest. Poljane Gorenjsko.

Izvrstno jedilno olje
po 28 novč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

Ivan Petelin
tovarna testenin
TRST
ul. S. Francesco d' assisi 47.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST
Filijalka v ulici Miramare št. 13
Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najkrajše peccivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanita 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčkih.

C. kr. priv.
Riunione Adriatica di Sicurtà
Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.
Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000) K 8.000.000
Rezervni zakladi dobicov " 7.133.580
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov " 3.700.580
Rezervni zaklad premij za zavarovanja " 71.255.752
Zavarovanja na življenje v veljavi " 254.966.140
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1902) " 498.919.050
Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelji, škodi vseh razstrelb ulomu kakor tudi prevozov po suhem in na tju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačn. do smrti ali po smrti zavarovance, doto otrokom itd.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v
prodajalnico
izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Mejnarno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapest in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se pr poroča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo tili v mestu koli v tu in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike
Posiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namen.